

הביאני חדריו

נכדו חניכו הגאון ר' גדליה הוניגסברג שליט"א פותח בפנינו צוהר אל מאחורי הפרגוד

משנת תשמ"ה עמד רבינו בהנהגת הדור לימין רשכבה"ג מרנא אבי עזרי זיע"א, ולאחמ"כ יחד עם רשכבה"ג מרן פוה"ד הגרי"ש אלישיב זיע"א, ורשכבה"ג מרן אילת השחר זיע"א, ומאז פטירתם הוטל עליו משא העם, האם רבינו פעם התייחס למשא העם שהוטל עליו?

הגר"ג הוניגסברג: היה רגיל לומר דור הולך ודור בא, והיה מדבר מאד בכאב על אבדן של זקיני הדור, ולא פעם התבטא, כמה חבל שמרן הגראי"ל כבר לא איתנו ונשארו לבד.

מה דעת רבינו בענין לימוד תורת הנסתר, האם היו כללים שנתן בזה, ממתני ומי יכול ללמוד בזה, ויהא הלימוד בדרך הנכונה, והאם ספר הזוהר, גדרו אחרת?

הגר"ג הוניגסברג: איני יודע רק דבר אחד שרבינו אמר דבר ראשון אדם צריך לזכות ללמוד ולדעת בבלי ירושלמי ופוסקים.

כידוע רבינו עורר מאד להשתדך מוקדם, וכאב מאד שיש העוברים על דברי הרמב"ם ומעכבים את הבחורים רח"ל, האם שמעתם מרבינו כאבו הגדול בענין.

הגר"ג הוניגסברג: פעמים רבות מאד, וכן הצטרף לכאב מרן הגראי"ל, ובמשך השנים יצא על כך מכתבם של מרנן ורבנן הגראי"ל הגרח"ק והגרי"ג.

והציג בפנינו הגר"ג מכתב זה שהוגה ע"י רבינו הגראי"ל בתשע"ה:

בס"ד כ"ג תמוז תשע"ה

לכבוד ידידי הנעלה... שליט"א

הנה אחז"ל בן שמונה עשרה לחופה, וכך היו נוהגים מלפנים, אך מחמת סיבות שונות היו הרבה בני תורה שנהגו לדחות את זמן הנישואין, אך כבר זכינו בס"ד שאין סיבה הכרחית לזה, ויש הרבה בני תורה שנשארו נשים בגיל צעיר, וזכו להצלחה בתורה כידוע.

על כן עצה שאינה הוגנת הוא ליעץ לדחות את זמן הנישואין, למי שרצונו לישא אשה בגיל צעיר, וכל שכן שאסור למנוע למי שרצונו בכך.

א.ל. שטינמן נכון מאד חיים קניבסקי י. גרשון אדלשטיין

לנכדו הגאון ר' גדליה הוניגסברג שליט"א, בראשונה רצינו להביע הודאה על כל השנים בדאגתכם הגדולה לכלל במאור פנים ובחביבות, ועל של כעת באנו להודות על שבזמן קשה זה, בין מקום למקום ברחבי הארץ שאתם נוסעים לזכות הרבים בשביבי אור ממחיצת רבן ואביהם של ישראל זיע"א לזכרו הטהור, אתם מתפנים לראיון מיוחד איתנו לפתוח בעד רבבות קוראי הגליון בדרכו אמונה צוהר מתל תלפיות

נפתח בנימה אישית, ישבתם שנים רבות בשולחן רבינו זיע"א ושימשתם בקודש ושמעתם מפיו הלכות ודרכי החיים, ומסרתם לרבים, האיך זכיתם בזכות העצומה והנוראה.

הגר"ג הוניגסברג: לא בזכות עצמי כלל, אלא בזכות אבותי הק', והכל מאוצר מתנת חיים, ואין אני מפסיק להודות לה' על כך בכל עת.

אתם זכיתם כידוע פעמים רבות להעביר דברים בין ארזי הלבנון רשכבה"ג מרן אילת השחר זצוק"ל, ורשכבה"ג מרן הדרך אמונה זיע"א, תטעימו אותנו מאור קדומים מהערכה הגדולה ששרר בין רבותינו?

הגר"ג הוניגסברג: אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה ובדאגה שהיה ביניהם בוז יבוזו לו, די בכך שבסידור התפלה של כל אחד היה שמו של השני לתפלה.

רבינו היה מייפע לרבים להוציא לאור ספר, מה החשיבות הגדולה שראה בזה רבינו?

הגר"ג הוניגסברג: רבינו אמר בשם החזו"א שזה תועלת עצומה למחבר עצמו, שיברר היטב הענינים שאותם כותב, וכן רבינו שמח מאד מכל ענין שמתברר יותר בתורה.

מה היה מגיב רבינו כששמע על אסונות נוראים שארעו לציבור, פיגועים וכדו', רבינו הביע במה להתחזק להסיר קטרוגים?

הגר"ג הוניגסברג: בכאב גדול, ותמיד היה בעיקר להתחזק בתורה ותפלה.

מה תוכלו לשתף אותנו בהדרכותיו דרכי הלימוד לבן ישיבה, עיון ובקיאיות, ולימוד מפרשים על חשבון המשך לימוד הגפ"ת וכו'.

הגר"ג הוניגסברג: אין בזה כללים, דבר אחד חשוב לדעת שבאופן כללי רבינו סבר שכל בן ישיבה צריך לעשות וללמוד כפי שיורו לו רבותיו בהישיבה, [באופן פרטי יש גם הענין שאדם לומד מה שלבו חפץ, והכל כפוף לרבותיו בהישיבה].

שמעתם מרבינו על מי ניתן לברך מגדולי ישראל החיים עימנו ברכת שחלק מחכמתו.

הגר"ג הוניגסברג: אמר לא פעם שההגדרה מה שנחשב למופלג בדורו באותו דור.

בעת זו עולה המחשבה, מה רבינו היה אומר עכשיו, על סילוק קוה"ק רועה ישראל, אתם זוכרים התבטאות מרבינו אחר פטירת רועי ישראל, שנוכל ללמוד מזה להתעוררות הנוגעת להיום?

הגר"ג הוניגסברג: היה חוזר ואומר להתחזק לאורם של רבותינו בעמל התורה ובשאר מעלותיהם, וכן היה חוזר ואומר שכתוב בחז"ל שתמיד הקב"ה יעמיד לישראל רועי ישראל.

בסיום נבקש לשמוע אם תוכלו מילי חיזוק בעבור רבני וחברי מערכת דרך אמונה, להמשיך אף אחר סילוקו לגנזי מרומים, להאיר עיני ישראל בזיכוי הרבים למסור תורתו.

הגר"ג הוניגסברג: אדרבה עכשיו שכבר לא זוכים להנות מאורו הגדול, חובה כפולה להמשיך להפיץ את תורת רבינו שזה לע"נ הגדולה, וחסד גדול עם הציבור.

נברך שתזכו להמשיך לזכות עם ה' ולהפיץ הלכות והליכות ממוסרי התורה זיע"א לזיכוי הרבים, ותזכו שרבותינו ימליצו עליכם טוב במרומים אכ"ר.

פעם עמדתי בסמוך לרבינו הקדוש בעת תפילת שמו"ע ורבינו סבל באותו עת כאבים עזים ונוראים על רגליו, וכל התפילה ממש ראו עליו שעומד במאמץ נוראי ובכאבים איומים, האם תוכלו לתאר בפנינו הקפדתו הוראה על קיום הלכה, ומסתמא ראיתם מעשים כעין אלו כסדר.

הגר"ג הוניגסברג: רבינו מרוב גודל יראתו לא הסכים לוותר על קיום ההלכה כל מה שיכל לעשות במסירות עצומה עד סוף ימיו, וראיה על כך שגם ביומו אחרון שושן פורים ישב בתפלת ותיקין עם טלית ותפלין, ובקריאת המגילה.

זכורני פעם (כמדוי לפני כשבע שנים) בשעות הבוקר, ראיתי את רבינו נם על כסאו, וספרתם לי כי באותו לילה רבינו לא נתן תנומה לעיניו מפני שלא סיים החובות, מה החרדה הגדולה שראה רבינו אם יגמור לימודו יום למחרת, וינום בלילה כהרגלו.

הגר"ג הוניגסברג: כמו שכתבת שרבינו כ"כ שמר על הקביעות יום ביומו, ולא הסכים בשו"א לדחותו ליום אחר, [ולא פעם אמר שבאם ידחה קביעותו יום אחד מי יודע מה יהי בשאר הימים].

מלבד "החובות" שהיו לו בלימוד הנגלה, היו לו אף סדרים מיוחדים בלימוד הקבלה:?

הגר"ג הוניגסברג: בשנים עברו בכל שנה עם סיום הנגלה גם סיים ספרי קבלה כספרי בעל הלשם ועוד.

בעת ונר אלוקים טרם יכבה, האם שמו לב בני הבית לדבר יחודי ושונה מהרגיל.

הגר"ג הוניגסברג: היה נראה מתוך שנתו בימים האחרונים שחוטף וממלמל כל זמן דברי תורה.

אסף טייח

הוראות עובדות והנהגות מרבינו - נכתב ע"י אהובו כבנו המחנך הרב סנדר פרייזלר

יראת שמיים: להניח את הכיפה לילדים קטנים משעת לידתן וליטול להם ידים בבוקר ד' פעמים לסירוגין כדי שיהיו עם יראת שמיים. וכן מגיל שמתפללים שחרית עם טו"ת ימשיכו ללמוד פרק בסוף התפילה כאשר הטלית מכסה את הראש, עטופים בטלית ועטורים בתפלין.

ספרי קודש: כאשר ראה (ישבתי לידו במשך עשרות במנין התפילה בלדרמן) שתפסתי חומש והנחתי בשחרית של שבת תחת הסידור עד שיגיע זמן קריאת התורה, קם ממקומו והזיז החומש מעל, כי החומש יותר מקודש ואסור להניח עליו את הסידור. גם כאשר ראה ממרחק שספר מונח הפוך היה קם בזריזות וניגש לסדר את הספר הקדוש שיעמוד טוב ולא עקום או הפוך.

תפילת הדרך: כאשר נסענו מחוץ לעיר, הסתכל שכבר עוברים מרחק מיל בלי בתים, למשל מבני ברק לירושלים, אחרי הגשר השני במחלף מודיעין, שם היינו נעצרים בצד הכביש הסואן לעמוד ולהתפלל תפילת הדרך, אח"כ במכונית אמר כל פסוק ג' פעמים, סדר הפסוקים שאמר ויעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי אלוקים וכו', 'ברכך ה' וישמרך וכו' ויהי נועם ה' עלינו וכו' המלאך הגואל אותי מכל רע וכו', כי מלאכיו יצווה לך לשמרך וכו', מגדל עוז שם ה' בו ירוץ צדיק ונשגב.

קריעה: כשהגענו לכותל המערבי, נזהר קודם שלא להסתכל על חומות העיר העתיקה וכך יוכל לקרוע בחליפה ולהגיד את הפסוקים על חורבן בית המקדש, לא הסכים שינסו להתפטר מהחיוב על ידי שמשאיל את בגדיו לאחרים, כי הרי אף אחד לא מתכוון על הקניית בגדיו באמת וברצינות.

חנופה: שנה חנפנים ואמר לי שאסור להחניף חוץ מלשלושה, א. לאשתו, ב. לרוצח (משום פיקו"נ), ג. למלמד, א' שנוכח במקום שאל את רבינו האם הוא חובה להחניף לאשתו, השיב לו רבינו: שמותר להחניף אך לא חייבים להחניף.

זכרון: שאלתי אותו איך קורה והתלמידים שלי זוכרים את הלמודים יותר טוב ממני? והסביר אם לומדים מתוך "אהבת התורה" זוכים לזכור, אם לומדים כי זה עול, חיוב, מצוה, כבוד פרנסה וכדו', לא זוכרים, מלמד שהצליח להרגיל שיהיה אהבה בלמוד התלמידים זוכרים את הלימוד, הוסיף ואמר לי: תלמד גם אתה (סנדר) מתוך אהבה, אז גם אתה תזכור.

